

POSTANOWIENIE

Dnia 10 października 2023 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Krzysztof Staryk

w sprawie z powództwa J. P.
przeciwko Szpitalowi w C.
o odszkodowanie,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w dniu 10 października 2023 r.,
na skutek skargi kasacyjnej powoda od wyroku Sądu Okręgowego w Lublinie z dnia 4 listopada 2021 r., sygn. akt VIII Pa 155/20,

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,**
- 2. nie obciąża powoda kosztami zastępstwa procesowego strony pozwanej w postępowaniu kasacyjnym.**

UZASADNIENIE

W wyroku z dnia 4 listopada 2021 r., sygn. akt VIII Pa 155/20, Sąd Okręgowy – Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Lublinie – w sprawie z powództwa J. P. przeciwko Szpitalowi w C. – oddalił apelację powoda od wyroku Sądu Rejonowego – Sądu Pracy w Chełmie z dnia 28 października 2020 r., sygn. akt IV P 58/18, w którym Sąd Rejonowy zasądził od pozwanego na rzecz powoda kwotę 999,63 zł tytułem odszkodowania z ustawowymi odsetkami od dnia 23 lipca 2018 r. do dnia zapłaty w stosunku rocznym, a w pozostałej części oddalił powództwo.

Powyższy wyrok Sądu Okręgowego powód zaskarżył skargą kasacyjną. W uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania wskazano, że w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne: czy w sytuacji zawinionej utraty przez pracodawcę dokumentacji pracowniczej, pozwalającej na wskazanie w

zaświadczeniu prawidłowej wysokości wynagrodzenia otrzymywanego, pracodawca podaje w nim niezgodne z rzeczywistością dane, źródłem szkody w postaci otrzymywania przez uprawnionego zaniżonej emerytury może być występnek przewidziany przez art. 271 § 1 lub art. 218 k.k. i termin przedawnienia roszczenia wynika z art. 442¹ § 2 k.c., czy też ma zastosowanie termin określony w art. 291 k.p.

W odpowiedzi na skargę kasacyjną strona pozwana wniosła o: 1) wydanie postanowienia odmawiającego przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania, ewentualnie 2) wydanie postanowienia o odrzuceniu skargi kasacyjnej na podstawie art. 398⁶ § 2 k.p.c. jako niespełniającej wymagań określonych w art. 398⁴ § 1 pkt 1 k.p.c., ewentualnie 3) oddalenie skargi kasacyjnej - w przypadku przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania, 4) zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego kosztów postępowania kasacyjnego, w tym kosztów zastępstwa prawnego, według norm przepisanych.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna powoda nie kwalifikuje się do przyjęcia jej do merytorycznego rozpoznania. Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. W związku z tym wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania powinien wskazywać, że zachodzi przynajmniej jedna z okoliczności wymienionych w powołanym przepisie, a jego uzasadnienie zawierać argumenty świadczące o tym, że rzeczywiście, biorąc pod uwagę sformułowane w ustawie kryteria, istnieje potrzeba rozpoznania skargi przez Sąd Najwyższy.

Wniesiona w sprawie skarga kasacyjna zawiera wniosek o przyjęcie jej do rozpoznania uzasadniony w ten sposób, że w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne (art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.). Nie można jednak uznać, że skarżący wykazał istnienie przesłanki przyjęcia skargi do rozpoznania określonej w art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.

W świetle utrwalonego już orzecznictwa Sądu Najwyższego dotyczącego przyczyny przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania określonej w art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c., przedstawienie okoliczności uzasadniających rozpoznanie skargi kasacyjnej ze względu na występujące w sprawie istotne zagadnienie prawne polega na sformułowaniu samego zagadnienia wraz ze wskazaniem konkretnego przepisu prawa, na tle którego to zagadnienie występuje oraz wskazaniu argumentów prawnych, które prowadzą do rozbieżnych ocen prawnych, w tym także na sformułowaniu własnego stanowiska przez skarżącego. Wywód ten powinien być zbliżony do tego, jaki jest przyjęty przy przedstawianiu zagadnienia prawnego przez sąd odwoławczy na podstawie art. 390 k.p.c. (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 9 maja 2006 r., V CSK 75/06, LEX nr 1102817). Analogicznie należy traktować wymogi konstrukcyjne samego zagadnienia prawnego, formułowanego w ramach przesłanki z art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c., oraz jego związek ze sprawą i skargą kasacyjną, która miałaby zostać rozpoznana przez Sąd Najwyższy. Zagadnienie prawne powinno: 1) być sformułowane w oparciu o okoliczności mieszczące się w stanie faktycznym sprawy wynikającym z dokonanych przez sąd ustaleń (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 7 czerwca 2001 r., III CZP 33/01, LEX nr 52571); 2) być przedstawione w sposób ogólny i abstrakcyjny tak, aby umożliwić Sądowi Najwyższemu udzielenie uniwersalnej odpowiedzi, niesprowadzającej się do samej subsumcji i rozstrzygnięcia konkretnego sporu (postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 15 października 2002 r., III CZP 66/02, LEX nr 57240; z dnia 22 października 2002 r., III CZP 64/02, LEX nr 77033 i z dnia 5 grudnia 2008 r., III CZP 119/08, LEX nr 478179); 3) pozostawać w związku z rozpoznawaną sprawą (postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 13 lipca 2007 r., III CSK 180/07, LEX nr 864002; z dnia 22 listopada 2007 r., I CSK 326/07, LEX nr 560504) i 4) dotyczyć zagadnienia budzącego rzeczywiście istotne (poważne) wątpliwości. Istotność zagadnienia prawnego konkretyzuje się zaś w tym, że w danej sprawie występuje zagadnienie prawne mające znaczenie dla rozwoju prawa i praktyki sądowej. Wymóg ten jest uzasadniony publicznymi celami rozpoznania przez Sąd Najwyższy skargi kasacyjnej (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 25 października 2007 r., V CSK 356/07, LEX nr 621243). Ograniczenie się przez skarżącego do pytania nie

jest wystarczającym określeniem zagadnienia prawnego, jeżeli zagadnienie prawne nie zostało przedstawione bez odniesienia się do ogólnych problemów interpretacyjnych (postanowienie Sądu Najwyższego z 25 lutego 2008 r., I UK 332/07, LEX nr 452451).

Nie istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych (art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c.), jak i nie występuje w sprawie istotne zagadnienie prawne (art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.), jeżeli Sąd Najwyższy zajął już stanowisko w kwestii tego zagadnienia prawnego lub wykładni przepisów i wyraził swój pogląd we wcześniejszych orzeczeniach, a nie zachodzą żadne okoliczności uzasadniające zmianę tego poglądu (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 3 marca 2020 r., II PK 36/19, LEX nr 3034647; z dnia 12 maja 2020 r., I UK 128/19, LEX nr 3026475; z dnia 12 marca 2010 r., II UK 400/09, LEX nr 577468; z dnia 19 stycznia 2012 r., I UK 328/11, LEX nr 1215423; z dnia 19 marca 2012 r., II PK 294/11, LEX nr 1214578; z dnia 10 kwietnia 2018 r., I CSK 733/17, LEX nr 2495968; z dnia 10 kwietnia 2018 r., II PK 143/17, LEX nr 2525398; z dnia 19 kwietnia 2018 r., I CSK 709/17, LEX nr 2486162; z dnia 23 maja 2018 r., I CSK 33/18, LEX nr 2508114; z dnia 16 stycznia 2003 r., I PK 230/02, OSNP - wkładka 2003 nr 13, poz. 5).

Uwzględniając przedstawione założenia interpretacyjne należy stwierdzić, że skarżący nie przedstawia istotnego zagadnienia prawnego sprawy w rozumieniu przepisu art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.

Sąd Najwyższy w uchwale siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 19 stycznia 2011 r., I PZP 5/10 – OSNP 2011 nr 15-16, poz. 199, stwierdził, że roszczenie o odszkodowanie z tytułu otrzymywania niższej emerytury wskutek wydania przez pracodawcę niewłaściwego świadectwa pracy oraz niewydania zaświadczenia o pracy górniczej przedawnia się na podstawie art. 291 § 1 k.p. Zaskarżony rozpatrywaną skargą kasacyjną wyrok Sądu drugiej instancji uwzględnia przedstawione wyżej stanowisko judykatury Sądu Najwyższego w zakresie omawianej kwestii – skarżący nie przedstawił przekonującej argumentacji polemicznej, którą zakwestionowałby jego prawidłowość. Skarżący uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania opiera na założeniu, że w przedmiotowej sprawie źródłem odpowiedzialności pozwanego jest występki polegający na zamieszczeniu nieprawdziwych danych w dokumencie mającym

znaczenie prawne (art. 271 § 1 k.k.), względnie występki w postaci uporczywego naruszenia obowiązków wynikających z zakresu ubezpieczeń społecznych polegający na nieprzekazywaniu danych dotyczących zatrudnienia powoda, które to okoliczności mają istotne znaczenie prawne (art. 218 k.k.). Jest to założenie sprzeczne z podstawą faktyczną zaskarżonego wyroku.

Sąd drugiej instancji ustalił, że faktycznie w zaświadczeniu o zatrudnieniu i wynagrodzeniu z dnia 20 grudnia 2000 r. wskazano, że powód był zatrudniony od dnia 20 maja 1968 r., chociaż faktycznie powód pozostawał w zatrudnieniu w W. w C. od dnia 1 października 1963 r. Zacytowany zapis w zaświadczeniu z dnia 20 grudnia 2000 r. nie miał jednak żadnego wpływu na wysokość emerytury powoda, gdyż ZUS przyznając powodowi emeryturę decyzją z dnia 2 grudnia 2003 r. i obliczając wysokość tej emerytury miał już na uwadze prawidłowy okres zatrudnienia powoda, tj. okres od dnia 1 października 1963 r.

Powód co najmniej w 2014 r. zdawał sobie sprawę z tego, że ZUS - do obliczenia wysokości jego emerytury - przyjmuje minimalne wynagrodzenie za okres od 1963 do 1970 r. Z akt osobowych powoda oraz ze złożonych przez niego zeznań w toku rozprawy apelacyjnej nie wynika, aby wówczas wystąpił do pracodawcy w formie pisemnej o wydanie mu kolejnego zaświadczenia o wynagrodzeniu i zatrudnieniu albo też o sprostowanie zaświadczenia z dnia 20 grudnia 2000 r., w tym w zakresie daty początkowej zatrudnienia, ale przede wszystkim w zakresie wysokości otrzymywanego wynagrodzenia w całym okresie zatrudnienia, czyli od 1963 r. Dopiero w dniu 25 lutego 2016 r. powód zwrócił się do pozwanego o wydanie zaświadczenia o zatrudnieniu i wynagrodzeniu na druku Rp-7 z wyszczególnieniem zarobków za okresy od dnia 1 listopada 1963 roku do dnia 31 grudnia 1965 roku, od dnia 1 stycznia 1966 roku do dnia 31 maja 1968 roku i od dnia 1 maja 1968 roku do dnia 31 grudnia 1974 roku. W dniu 10 marca 2016 r. pozwany wystawił zaświadczenie Rp-7, w którym wykazał wysokość wynagrodzeń otrzymywanych przez powoda w latach 1963-1972 roku. Zaświadczenie to powód otrzymał w dniu 11 marca 2016 r. Trudno w tych okolicznościach uznać, że pozwany - gdy o to powód wnioskował - nie przedstawił powodowi danych dotyczących jego zatrudnienia czy też wynagrodzenia.

Stwierdzając, że nie zachodzą przyczyny przyjęcia skargi, określone w art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy postanowił zgodnie z art. 398⁹ § 2 k.p.c. (pkt 1.). Rozstrzygnięcie zawarte w pkt 2. niniejszego postanowienia ma podstawę w art. 102 k.p.c.

[ms]